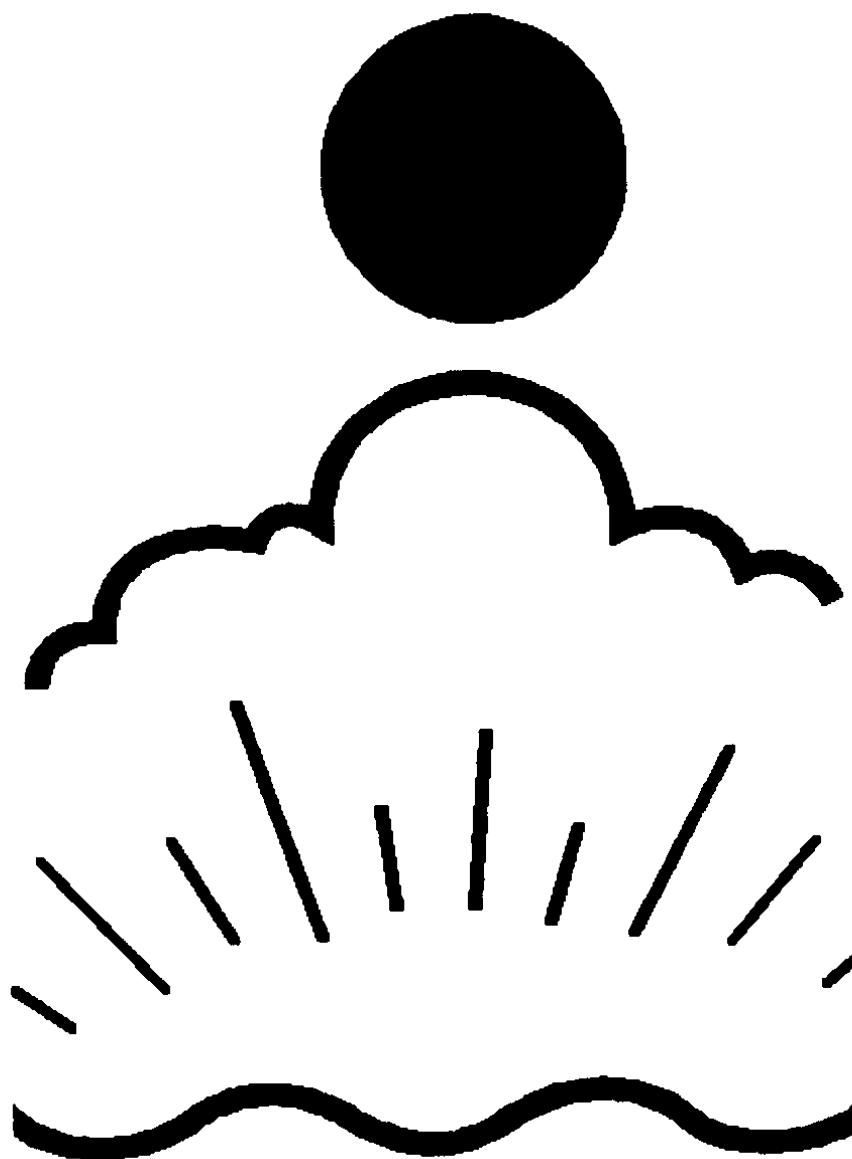

NATUUR-EN MILIEUVERENIGING

GEMEENTE HEUSDEN

“NATUURLIJK”

JUNI 2009

HET BESTUUR

NATUUR- EN MILIEUVERENIGING GEMEENTE HEUSDEN

**p/a Secretariaat
Vennestraat 33
5151 CA DRUNEN**

Contributie minimaal € 12, -- per jaar.
Postbanknr. 5377889 t.n.v. Penningmeester
Natuur- en Milieuvereniging Gemeente Heusden,
Sweelinckstraat 100, 5151 PA Drunen.

SAMENSTELLING BESTUUR

Voorzitter: George Rouhof
Newtonlaan 41
5252 CH Vlijmen tel. 073-5112022

Secretaris: Joke Rijk
Vennestraat 33
5151 CA Drunen tel. 0416-532524

Penningmeester: Freerk Vos
Sweelinckstraat 100
5151 PA Drunen tel. 0416-375891

Leden: Marian van der Linden - Botter
Marijnenlaan 14
5251 SC Vlijmen tel. 073-5117393

Cock de Moel - van Engelen
Dr. Schaepmanstraat 7
5151 CH Drunen tel. 0416-379128

Website: www.natuurenmilieuheusden.nl

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE

1. Het bestuur	blz. 1
2. Inhoudsopgave	blz. 2
3. Voorwoord	blz. 3
4. Programma-overzicht	blz. 5
5. E-mailadres	blz. 8
6. Structuurvisie	blz. 9
7. Notulen jaarvergadering	blz. 12
8. Excursie Eendenkooi	blz. 14
9. Landschapsbeheer	blz. 15
10. Cradle to cradle	blz. 17
11. Houtwal hersteld	blz. 19
12. Een toeristische gids	blz. 20
13. Bloemrijke hooilanden	blz. 21
14. Klimaatstraatfeest	blz. 25
15. Brabant heeft zijn eigen 'groenloket'	blz. 27
16. Houtwal vernield	blz. 28
17. Alweer een lintje	blz. 29
18. Zwaluwtijl	blz. 31
19. Planten en dieren als ambassadeurs van Brabant	blz. 32
20. Werkgroep RO	blz. 33
21. Vrienden op de fiets	blz. 35
22. <u>WWW.Top10hier.nu</u>	blz. 36
23. Adverteerders	blz. 38

Jaargang 27, 2009, nr. 2

Redactie:

Noor Peters, e-mailadres: peblauw@hetnet.nl of
Marian van der Linden, e-mailadres: marianvdlinden@home.nl
Wil Maaywee

Inleveren kopij volgende info voor **1 SEPTEMBER 2009 a.s.** op een van
bovenstaande adressen.

VOORWOORD

In het afgelopen jaar is de gemeente 'achter de schermen' druk in de weer geweest om de Structuurvisie vast te stellen. Het schijnt dat dit binnenkort gaat gebeuren! Onze vereniging heeft naast vele anderen een inspraakreactie ingediend. Tot op dit moment hebben wij hierop nog geen reactie ontvangen. Het lijkt er op dat de ontwikkeling van glastuinbouw noordelijk van Elshout/Haarsteeg niet meer aan de orde is. Hetzelfde lijkt te gelden voor de landgoederenzones in dit gebied.

Een voorlopige conclusie is dat het college heeft geluisterd naar de vele ingediende zienswijzen uit de gemeente en op enkele onderdelen de structuurvisie in positieve zin heeft aangepast. Wij blijven echter waakzaam en houden ook andere bedreigingen voor natuur en landschap in de gaten. Bijzonder positief is onze vereniging over de plannen met betrekking tot de 'Groene rivier' ter bestrijding van de hoogwaterproblematiek in Den Bosch. Ook de door de provincie opgestelde beheersplannen voor het Vlijmens Ven en de Moerputten en de ontwikkelingen van een landgoederenzone nabij de Nieuwkuijkseweg krijgen onze instemming.

Wij staan positief ten opzichte van het besluit van de gemeente voor het opstellen van een integrale ontwikkelingsvisie voor het buitengebied naast het nieuwe bestemmingsplan buitengebied dat in voorbereiding is. De ontwikkelingsvisie dient als toetsingskader voor initiatieven in het buitengebied. Ik vind het jammer dat de structuurvisie nog niet is vastgesteld maar dit kan ook weer een kans voor ons zijn om de waarden van natuur, cultuurhistorie, landschap en milieu nog beter verankert te krijgen in de ruimtelijke plannen van de gemeente.

Op 28 april jl. heeft Cees van der Meijden een koninklijke onderscheiding ontvangen en is nu benoemd tot "Lid in de Orde van Oranje Nassau". Cees heeft deze onderscheiding onder anderen ontvangen voor zijn gedreven, enthousiaste en belangeloze inzet voor het behoud, herstel en de ontwikkeling van de natuur, milieu, landschap en cultuurhistorie binnen onze gemeente. Cees nogmaals van harte gefeliciteerd.

Ook gaan mijn felicitaties uit naar Peter van de Velden. Op 20 april heeft Theo Boonmann namelijk de Waakvlam overgedragen aan Peter van de Velden vanwege zijn inzet voor de jeugd en natuur in onze gemeente en de vele excursies die hij begeleidt.

Langs deze weg nogmaals een dringende oproep aan jullie: als de natuur, het milieu en het landschap jullie een zorg is meld je dan aan voor één van de drie vacante bestuursfuncties.

George Rouhof,
voorzitter

”snuffelstage” voor toekomstige bestuursleden.

PROGRAMMA-OVERZICHT

LEDENVERGADERINGEN

De ledenvergaderingen vinden plaats in het d'Oultremontcollege, Dillenburgstraat 46 in Drunen: ingang aan de voorkant, grote vergaderruimte, begane grond. Tijdens de ledenvergaderingen wordt u op de hoogte gebracht van de actuele zaken die binnen onze vereniging spelen. Natuurlijk kunt u ook aandacht vragen voor onderwerpen die u belangrijk vindt. Koffie en thee staan klaar.

datum : **maandag 12 oktober**
aanvangstijd : 19.30 uur

Komt u ook? Wij stellen uw aanwezigheid zeer op prijs!
De ledenvergaderingen worden meestal rond 21.45 uur afgesloten.

WANDELING HAARTSTEEGSE WIEL

datum : **zondag 28 juni**
aanvang : 10.00 uur
duur : ongeveer 2 uur
gids : Peter van de Velden

locatie : Haarsteegse Wiel,
Haarsteeg
thema : algemene informatie
over de cultuurhistorie en de
aanwezige

natuurwaarden
verzamelen : bij de ijsbaan, Slegerslaan/Oude Haven

RONDELEIDING KLEINFRUITBEDRIJF VAN PIET SMEEKENS

Piet Smeekens, al jarenlang lid van onze vereniging, wil u graag rondleiden op zijn bedrijf.

Sinds 1988 teelt Piet aan de Duinweg blauwe bessen en brammen. Dit fruit teelt hij op een natuurvriendelijke wijze. Zijn grootste passie is het herstellen van natuurwaarden. Hij legde op zijn terrein diverse houtwallen, een eikenhakhoutbosje, een poel en een bosvijver aan. Bovendien maakte hij allerlei voorzieningen voor diverse dieren om zich 'thuis' te voelen op zijn land: nestkastjes, takken over de bosvijver voor het ijsvogeltje, takkenhopen, een bijenkast etc.

Een waar paradijsje voor mensen, dieren en planten is hier ontstaan! Zomers kunt u hier op uw gemak zitten en genieten van de natuur. Particulieren kunnen bessen kopen en als u ze zelf plukt zijn ze iets goedkoper.

Piet kan, zoals de meesten van ons inmiddels wel weten, veel en enthousiast vertellen over de boerennatuur op zijn land. Natuurlijk zal Piet u ook informatie geven over de teelt van zijn bessen.

datum : **zondag 12 juli**
aanvang : 10.00 uur
duur : ongeveer 2 uur
locatie : Drunen/Giersbergen: Duinweg, 150 meter ten zuiden van nummer 62, waar het informatiebord staat, u kunt naar achteren door rijden, liefst met de fiets!

voor wie? : voor onze leden, hun familie, vrienden en kennissen

---

BESTUURSVERGADERINGEN

De bestuursvergaderingen worden, 1 maal per maand gehouden op donderdagavond.

data: 3 september, 1 oktober, 5 november en 3 december

Heeft u een onderwerp dat u graag behandeld ziet worden in een bestuursvergadering dan kunt u hierover contact opnemen met onze secretaris Joke Rijk of met een van de andere bestuursleden. De telefoonnummers vindt u voorin in Natuurlijk.

LANDSCHAPSBEHEER

Op onderstaande zaterdagochtend wordt er door de landschapsbeheergroep weer gewerkt in de natuur.

Ook u bent van harte welkom om de handen uit de mouwen te komen steken.

data : 5 september, 3 oktober, 7 november
aanvang : 9.00 uur
eindtijdstip : 12.00 uur
verzamelen : Natuurpark, in de Baardwijkse Overlaat, aan de Kanaalweg in Drunen, dit is tegenover de zandafgraving/de recreatieplas

Materialen en handschoenen zijn aanwezig.

Voor koffie en koek wordt gezorgd.

Heeft u nog vragen over het landschapsbeheer dan kunt u contact opnemen met de coördinator Bert Tolboom, tel. 0416 376049.

KOPIJ NATUURLIJK

De uiterste datum voor het inleveren van kopij voor de volgende Natuurlijk is 1 september: verschijningsdatum half september 2009.

Heeft u een interessante bijdrage op het gebied van natuur en/of milieu en denkt u dat deze ook van belang is voor de lezers van Natuurlijk, mail dit dan naar de redactie:

Noor Peters, peblauw@hetnet.nl

of naar

Marian van der Linden marianvdlinden@home.nl

(Word, lettertype Arial, lettergrootte 14 = 1 bladzijde in Natuurlijk)

E-MAILADRES

Wij stellen het op prijs als u uw E-MAILADRES aan ons doorgeeft.

Het is de bedoeling een e-mailbestand te maken met de mailadressen van zoveel mogelijk leden.

Mocht er b.v. een wandeling of een andere activiteit niet doorgaan dan sturen wij u een mailtje.

Wij mailen u ook een bericht ter herinnering van een activiteit.

Uiteraard wordt uw mailadres, zonder uw toestemming, niet aan derden doorgegeven.

Wilt u uw mailadres mailen aan het bestuurslid

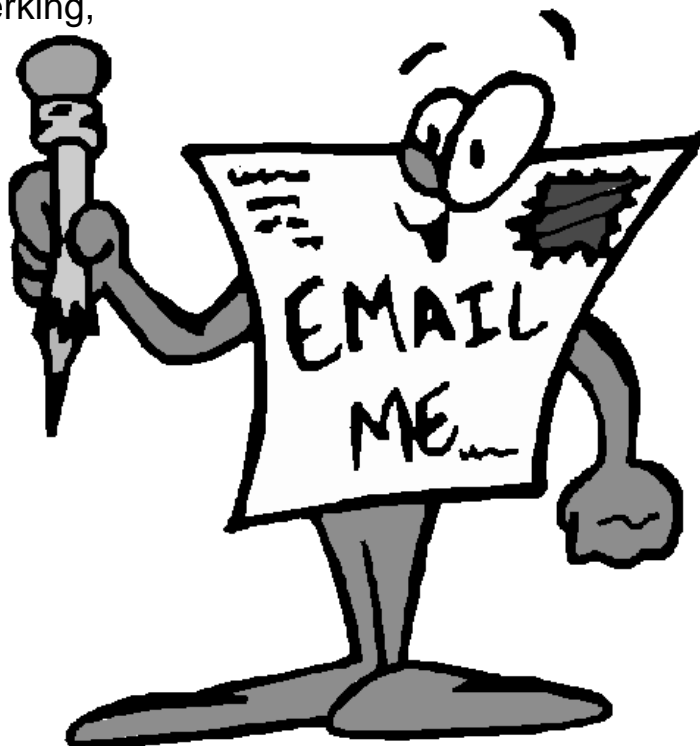
Freerk Vos: freerkv@home.nl

Zet in uw mail duidelijk uw naam en adres.

Als uw mailadres verandert wilt u dit dan a.u.b. ook aan Freerk doorgeven.

Krijgt u al regelmatig een mailtje van onze secretaris dan hoeft u uiteraard uw mailadres niet weer door te geven!

Hartelijk dank voor uw medewerking,
het bestuur

STRUCTUURTUURVISIE

Hieronder treft u de reactie van onze vereniging op de aangepaste structuurvisie aan. Deze brief is verzonden aan de leden van de commissie ruimte, de leden van de gemeenteraad en het college van B&W.

Drunen, 20 april 2009

Met belangstelling heeft de Natuur- en Milieuvereniging gemeente Heusden kennis genomen van het aangepast Visiedocument. Zij is met name tevreden over de positieve bijstellingen op het gebied van de glastuinbouw (geen zoekgebied meer) en de landgoederen (geen landgoederenzone in het poldergebied tussen Herpt en Hedikhuizen).

Drie onderwerpen willen we nog bij u onder de aandacht brengen: infrastructuur, Poort van Heusden, en het proces om te komen tot vaststelling van deze Structuurvisie.

Infrastructuur

Een groot aantal van de gemeentelijke plannen heeft invloed op, of gevolgen voor, de infrastructuur. Allereerst is er de voorziene bouw van twee nieuwe woonwijken in Vlijmen: Geerpark en Grassen. Daarnaast hebben ook de plannen met de A59 (Corridorstudie) gevolgen, zowel in Vlijmen als in Drunen.

De Natuur-en Milieuvereniging zou graag zien dat de vaststelling van de Structuurvisie en de herziening van het gemeentelijke verkeersplan integraal zouden worden benaderd; het een kan niet zonder het ander. Het lijkt ons noodzakelijk dat voor zowel de plannen op het gebied van 'wonen' als die m.b.t. de infra-structuur eerst een gedetailleerde faserings plan wordt opgesteld.

Met daarin aandacht voor de invulling, fasering, kosten van een en ander; en inclusief aandacht voor langzaam verkeer en voor compenserende maatregelen voor natuur en milieu waar van toepassing.

De Corridorstudie is tot nu toe niet vastgesteld door de gemeenteraad. De onderliggende onderzoeken zijn nog niet openbaar gemaakt. Wat is de status van het stuk?

Anderzijds worden onderdelen alvast opgenomen in de Structuurvisie. Wat is de haalbaarheid van deze onderdelen?

Hoe worden eventuele negatieve effecten op natuur en milieu gecompenseerd? Bijvoorbeeld bij de voorziene oostelijke Vlijmense randweg? Of bij de westelijke Drunense randweg?

Daarbij vragen we ons af of een omvangrijk plan als beschreven in de Corridorstudie niet MER-plichtig is.

Veel vragen, weinig antwoorden; hoe denkt de gemeenteraad hier mee om te gaan?

Poort van Heusden / centrale groene zone

De Natuur-en Milieuvereniging bespeurt een langzame kentering in de communicatie rond de Poort van Heusden. In de eerste versie van de Structuurvisie was nog als voorwaarde bij de ontwikkeling van de Poort van Heusden opgenomen “zolang de groene geleiding intact blijft”. Deze zinsnede is inmiddels verdwenen.

Daarnaast spreekt de gemeente in haar plannen inmiddels over 500.000 bezoekers per jaar voor het gebied. Dit is bijna twee keer zoveel als Het Land van Ooit in haar hoogtijdagen haalde. In hoeverre moet de infrastructuur aangepast worden bij dergelijke stromen? De Natuur-en Milieuvereniging zou graag een betere verankering van het ‘groen’ in dit onderdeel van de Structuurvisie zien.

Verder heeft de Natuur-en Milieuvereniging bedenkingen met betrekking tot het deel ten noorden van de A59. Door de geplande nieuwe aansluitingen op de N267 dreigt de bestaande waardevolle groenstructuur ernstig te worden aangetast.

Voorts vinden we de geplande langzame verkeersroute niet terug in de Structuurvisie.

Proces

Een aantal onderdelen van de Structuurvisie, zoals genoemd op pagina drie van het document, zijn nog niet beschikbaar. Het gaat om

- De nota van uitvoering
- Het achtergrond document
- De nota van inspraak
- De nota van overleg.

De Natuur-en milieuvereniging meent dat ook de gemeenteraad onmogelijk een definitief oordeel over de Structuurvisie kan geven zonder deze documenten.

Met name de onderbouwing van de beleidskeuzes wordt node gemist. Wanneer worden deze openbaar?

Bij de presentatie van de eerste versie van de Structuurvisie is zowel mondeling als schriftelijk door de gemeente toegezegd dat er een reactie op de zienswijzen en een terugkoppeling naar belangenorganisaties zou komen.

laatste open stuk tussen Vlijmen en 's-Hertogenbosch moet wijken voor Randweg!?

Tot nu toe hebben we nog geen reactie mogen ontvangen, maar wordt de Structuurvisie wel direct ter goedkeuring aan de gemeenteraad voorgelegd. Niet alleen niet volgens de afspraken, maar ook een gemiste kans.

Hoogachtend,

G.G.J. Rouhof, voorzitter

mw. J.E.M.Rijk, secretaris

NOTULEN JAARVERGADERING

Notulen van de jaarvergadering Natuur-en Milieuvereniging gemeente Heusden , 20 april 2009.

Aanwezig: George Rouhof, Freerk Vos, Joost van Balkom, Joke Rijk, bestuur. Nely Lopulalan, Marijke Wilhelm, Wim Beunes, Klini van Holland, Babs Vos, Ad Kuijpers, Louis van der Sanden, Peter van de Velden, Piet de Bont, Theo Boonmann, André van Drunen, Rien Melis, René Biekens, Kees van Delft, leden.

Gast spreker: Ton Oudshoorn.

Afwezig met kennisgeving: Cock de Moel, Marian van der Linden, bestuur Noor en Herman Peters, Steef Molema, Ies van der Linden, Titus Drijkoningen, Jan Pijnenborg, leden.

1. Opening

De voorzitter heet alle aanwezigen welkom in het bijzonder Ton Oudshoorn die na de jaarvergadering ons kennis laat maken met 'vogels in de muziek'.

2. Mededelingen

2.1. De jaarvergadering wordt zo kort mogelijk gehouden om ruim tijd te hebben voor de lezing van Ton Oudshoorn.

2.2. Website, deze is door René, onze webmaster geheel herzien hij ontvangt van George de complimenten voor het resultaat.

3. Jaarverslag 2008

Met dank aan Joke wordt het jaarverslag ongewijzigd vastgesteld.

4. Financieel jaarverslag

In Natuurlijk van maart 2009 pagina 13 is een overzicht van het financieel jaarverslag weergegeven.

De inkomsten waren hoger dan verwacht door:

- toename van 4 leden
- een gemiddelde hogere bijdrage per lid
- een onverwachte subsidie van Alcoa
- hogere rente

De uitgaven waren groter dan verwacht door:

- hogere uitgaven voor landschapsbeheer
- kosten voor publiciteit waren te laag begroot

De hoogte van de contributie blijft gelijk.

---

5. Kascommissiecontrole

De kascommissie, Rien Melis en Kees van Delft, verleent de penningmeester décharge. De voorzitter dankt hen voor hun inzet.

De nieuwe kascommissie wordt gevormd door Rien Melis en Wim Beunes.

6. Vaststellen begroting 2009

2009 Zal waarschijnlijk een negatief saldo geven.

7. Activiteiten

Een overzicht hiervan is te vinden in Natuurlijk en op de website.

8. Uitreiking Waakvlam

Theo Boonmann draagt de Waakvlam over aan Peter van de Velden met de hoop dat het Peter zal lukken om zich te blijven inzetten voor de jeugd en natuur in onze gemeente.

9. Samenstelling Bestuur

De voorzitter deelt mee dat Joost van Balkom per direct gestopt is als bestuurlid. Gezien het gegeven dat George als voorzitter eind dit jaar definitief stopt en ook Marian als bestuurslid stopt komt de continuïteit van het besturen van de vereniging op de tocht te staan. Aan de aanwezige leden wordt dringend gevraagd om te overwegen zich als bestuurslid aan te melden en na te gaan of zij binnen of buiten de vereniging mogelijk een geschikte bestuurder weten. Peter van de Velden vraagt waaraan een nieuw bestuurslid moet voldoen.

o.a.

- bestuurscapaciteit
- affiniteit met de vertegenwoordiging waar je voor staat
- voeling hebben met de politiek.

10. Rondvraag

Ad Kuijpers; wat is er bekend over de bouw/uitbreiding van woning en paardenstal aan de Klinkert 5 in Drunen. De werkgroep Ruimtelijk Ordening wordt gevraagd dit na te gaan.

11. Sluiting

George sluit de jaarvergadering en geeft het woord aan Ton Oudshoorn.

EXCURSIE EENDENKOOI OP 19 APRIL

Deze werd aangekondigd met een soort code: “bij de Bossche sloot en de oude spoorbrug”, desalniettemin hadden zo’n 40 personen dit raadsel ontcijferd. Er werd geparkeerd op het aangeduide grasveldje. Achter mijn auto lag een stevige hondendrol – goed aan denken bij terugkomst -.

In twee roepen gingen we op stap.

Fons Mandigers verdween richting spoorbrug en ik ging met Peter van der Velden het veld in grenzend aan de Moerputtenweg.

Hier heeft men een flinke bovenlaag verwijderd, de waterstand is verhoogd en na verloop van jaren ontstaat een “plas- en drasgebied “ met bijbehorende flora en fauna.

De naam Moerputten: moer = slik, veengrond, moeras.

Moer werd afgestoken (losgemaakt = gelooid) , daarna ineengeperst en gedroogd en later als brandstof gebruikt. Door dit afsteken van moer ontstonden putten.

Het gebied van de Moerputten wil men in de toekomst nog verder uitbreiden.

We staken de Deutersestraat over en liepen de Gement in op weg naar de verscholen eendenkooi.

Deze wordt al jarenlang in stand gehouden door de familie van Helvoort. Twee broers leidden ons rond de 4 vangpijpen, gericht naar alle windrichtingen, de grote centraal gelegen waterplas en de huiseenden.

Het kooikershondje was thuisgelaten.

Veel indruk maakte de mooie locatie, maar ook de simpele materialen waarmee vroeger de kooiker in zijn levensbehoefte voorzag.

Tegenwoordig worden de gevangen eenden alleen geringd, al zal er best nog wel eens een eendje de pan invliegen!

Zowel op de heen- als op de terugweg werd regelmatig stil gestaan bij planten met bijzondere geneeskrachtige of reinigende werking, ontelbare vogelgeluiden werden gehoord en herkend.

Wat een zieners en kenners zitten er bij deze vereniging!

Aangekomen bij de auto, natuurlijk u begrijpt het al.... ..... vergeten!

Ja op kousenvoeten kun je ook autorijden!

Hanneke van Dun - Wils

LANDSCHAPSBEHEER

Al jaren gaan we in de herfst en winter op de 1^e zaterdag van de maand met een flink aantal mensen werken in de natuur. En om de vogels tijdens het broedseizoen niet te storen wordt er op 1 april gestopt.

Naast dit werken op de zaterdag, wat in totaal zes keer gebeurt, is er ook een kleine groep op de woensdagmorgen actief. Het werken op de woensdagmorgen gaat het hele jaar door. Alleen tijdens de zomervakantie wordt er enkele weken gestopt.

Wat doen we zoal?

Verschillende keren hebben we Jan Reinders meegeholpen met het herstel van de Eendenkooi in de Hooibroeken. De rietschermen rond de kooiplas moeten hersteld worden. Met dun ijzerdraad worden de bossen riet aan de latten vastgebonden, zodat weer een dicht scherm ontstaat.

Met André van Drunen zijn we aan de slag geweest om op de Honderdbunderweg een huiszwaluwkast te plaatsen. We dachten vroeg genoeg begonnen te zijn, maar tijdens het plaatsen scheerde de eerst huiszwaluw al voorbij. Wat een toeval.

Langs het kanaal waar de begrazing plaatsvindt, hebben we samen met Jan Kwik van Natuurmonumenten de kapotte afscheidingspalen vervangen.

Veel werk hebben we besteed aan het openhouden van het Natuurpark. Met de zeis werd een deel van de braam op de wei gemaaid. Uiteraard niet alles want de braam is een belangrijke plant voor vlinders. En dat bleek vooral dit jaar.

Massaal zijn de vlinders aanwezig. Opvallend is het grote aantal distelvlinders, maar ook de zandoogjes vliegen er met velen. En de laatste week fladderen de felrode st. Jacobsvlinders al weer rond.

Een van de struiken die massaal uitbreidt is de sleedoorn. De koeien houden niet van deze stekelplant, dus mogen wij hem letterlijk en figuurlijk binnen de perken houden. Dikke werkhandschoenen zijn vereist wil je geen last hebben van de scherpe stekels. Op sommige plaatsten hebben we de sleedoorn wel 5 meter teruggesnoeid. Het zijn keuzes die worden gemaakt. Zo hebben we ook besloten het spontaan opgekomen berkenbos achterin uit te dunnen, zodat de ondergroei wat weelderiger wordt. De takken hebben we laten liggen, zodat de grazende koeien niet bij het jonge schot kunnen komen en er wat meer ondergroei komt.

Verder hebben we op verschillende plaatsen nieuwe banken gezet. Een enkele bank hebben we verplaatst.

Ook planten we hier en daar wat bomen bij. Er staan inmiddels 20 lindes in het gebied en op plaatsen waar elzen massaal opkomen, spitten we er uit en verplaatsen die naar delen waar nog geen elzen staan. De wilgen knotten we, en de mooie solitaire bomen zetten we vrij.

Dit jaar hebben we veel werk gehad met het schoonmaken van de poelen.

Gelukkig vror het soms hard, zodat we op het ijs konden om het geheel beter schoon te kunnen maken.

Het natuurpark wordt steeds drukker bezocht. Veel mensen weten het gebied te vinden, wandelaars, vogelaars, natuurfotografen, hondenuitlaters, etc. Gelukkig weten de meesten het gebied te respecteren. En het vuil van die paar anderen nemen wij maar mee.

De laatste dagen krioelt het van de jonge konijntjes, leuk. Konijnen hebben we de laatste jaren wel gemist. De goudvink broedt er, de kleine bonte specht vliegt regelmatig voorbij en dit jaar hebben de ganzen bezit genomen van de wei. Het is iedere keer weer een verrassing wat we tijdens het werk aantreffen. Niet het weer, dat is op woensdagmorgen altijd goed. Opvallend is dat we het afgelopen jaar, niet een keer vanwege de regen het werk hebben moeten stilleggen.

Hopelijk is dat ook het volgend seizoen zo.

Je ziet het werk in de natuur is divers, leerzaam en erg ontspannend.

Mocht je interesse hebben om een keer of meerdere malen mee te werken neem dan contact op met Joost van Balkom (376202)

Joost van Balkom

Sleedoorn

St-Jacobsvlinder

CRADLE TO CRADLE oftewel : VAN WIEG TOT WIEG

We hergebruiken al papier en glas.

Vanaf eind dit jaar zal dat ook voor plastic verplicht zijn. Het is nog niet duidelijk hoe dat in de gemeente Heusden georganiseerd gaat worden: via een breng- of via een haalsysteem.

Jammer genoeg wordt er nog veel afval verbrand.

Weinig wordt gebruikt als nieuwe grondstof in het productieproces.

Omdat bij het ontwerp geen rekening is gehouden met goed scheidbare afvalstromen raakt veel van het gerecyclede afval vervuild.

De Duitse chemicus Braungart en de Amerikaanse ontwerper McDonough bedachten daarom het cradle to cradle concept, ook bekend als C2C . Van wieg tot wieg, betekent het letterlijk.

“Niet het afval is het probleem”, zeggen zij, “maar de vervuiling bij het recyclen. Daarom is het opnieuw ontwerpen en inrichten van ons productieproces de oplossing”.

Het gaat dus om het sluiten van de grondstof ketens.

Er ontstaan producten die aan het eind van hun levensduur volledig kunnen worden hergebruikt.

Wereldwijd slaat deze filosofie aan.

Ook in Nederland. Enkele voorbeelden:

- Minister Cramer heeft beloofd dat vanaf 2012 alle rijksaankopen duurzaam zijn.
- Venlo bouwt het nieuwe Floriade terrein helemaal volgens het cradle to cradle principe.
- Desso in Waalwijk is sinds twee jaar ook overgegaan op dit concept. Het doel is in 2020 alle tapijten volgens de C2C principes te produceren. Een proces van lange adem: ook je leveranciers en klanten moeten doordrongen worden van de missie.
- Tien eilanden in zes Europese landen moeten over twintig jaar duurzaam en zelfvoorzienend zijn: het cradle to cradle islands – project. Voor Nederland zijn Ameland en Texel de “proeftuin”. Duurzame vakantiehuizen, elektrisch vervoer, plastic vervaardigd uit algen: allerlei innovatieve ideeën worden er uitgetoetst.

Doordat C2C inhoudt dat onbeperkte groei mogelijk is omdat al het afval weer “voedsel” is voor nieuwe producten , is er ook kritiek.

Ook vanuit de duurzaamheidswereld zelf.

Zij stellen dat er altijd ook nieuwe grondstoffen nodig zullen zijn en dat de voorraden hiervan nou eenmaal eindig zijn.

Ook is het principe niet op alle producten en diensten toepasbaar volgens hen. Zij vrezen dat C2C teveel vertrouwt op de komst van nieuwe technologieën. En dat het meer consumeren stimuleert. Al hebben de critici wel oog voor alle positieve creativiteit die wordt losgemaakt.

Een boeiende ontwikkeling is het zeker!

HOUTWAL HERSTELD

Houtwal aan de Kanaalweg prima hersteld !!

Grote complimenten aan de mannen van de Buitendienst van de gemeente Heusden.

In vrij korte tijd, nog dit plantseizoen, is de vernielde houtwal op een goede manier hersteld.

Vandaag (3 juni jl.) zijn Rien Melis en ik nog even bij het aangeplante deel van de houtwal wezen kijken. We waren klaar met het landschapsbeheer in ons Natuurpark en omdat het pas half twaalf was, besloten we over te steken naar het voormalig Zanddepot met de aangeplante houtwal.

Tussen de maïs en de aanplant ligt een werkpad van een dikke meter en op de grens staan dikke palen. Dit schept duidelijkheid. Onze taak zal zijn om dit werkpad schoon te houden van brandnetels en distels. De houtwal staat er erg goed bij, lijsterbes, sleedoorn, wilde roos, meidoorn, els, vuilboom van alles staat er en lijkt goed aangeslagen. Niet alleen klein plantmateriaal, maar ook zijn er verschillende bomen aangeplant, natuurlijk ondersteund door paal en band. Halverwege ligt in het midden van de houtwal de nieuw gegraven sloot.

Deze is gelukkig niet gedempt, zodat beide partijen er op vooruit zijn gegaan. De pachter heeft zo geen wateroverlast meer op zijn grond en voor de natuur is zo'n sloot midden in een houtwal een verrijking. Kikkers en salamanders kunnen hier in de toekomst hun eieren afzetten. We lopen naar achteren en zien de sporen van reeën en konijnen en

horen de verschillende vogels die in de overgebleven struiken hun nest hebben. De houtwal ziet er goed uit, we lopen terug via het zanddepot, waar de buitendienst van de gemeente een mooi wandelpad heeft gemaaid. Slingerend door het berkenbosje, langs de verschillende poelen en door een weide vol met margrietten loopt het pad terug naar de Kanaalweg. Libellen en verschillende blauwe vlindertjes vliegen op. En op een afstandje van het pad staan de, met boomplantdag aangeplante lindes, kersen en acacia's te pronken. Het voormalig zanddepot is een juweeltje! Ik raad aan om daar eens te gaan wandelen. Zeer de moeite waard!

Joost van Balkom

EEN TOERISTISCHE GIDS

De Natuur- en Milieuvereniging maakt deel uit van het Platform voor Recreatie en Toerisme, ik vertegenwoordig daarin onze vereniging.

Dat Platform bestaat uit vertegenwoordigers van tal van organisaties uit onze gemeente: het Heusdens Buro voor Toerisme (HBT) , de horeca, de Voorste Venne, de Duinboeren, de ZLTO, de kleinschalige verblijfsrecreatie, de Watersport Vereniging Heusden, het Streekarchief, Land van Heusden en Altena, Vereniging Natuurmonumenten, de Heemkundekring Onsenoort, Stichting Promotie Drunen, de Ondernemersvereniging Heusden en stichting Kunst Vesting Heusden. Het Platform wordt voorgezeten door de verantwoordelijke wethouder. Sinds enige maanden is dat Wil Dijkstra.

De laatste maanden is er hard gewerkt aan het ontwikkelen van een nieuw logo en een vernieuwde website: www.RijkHeusden.nl

Daarnaast is er een **toeristische gids** uitgekomen. Zoals op de voorzijde vermeld staat: 'barstensvol informatie en tips over de mooiste bezienswaardigheden, de beste restaurantjes en leukste uitstapjes'. Het geeft een overzicht van alle recreatiemogelijkheden op het gebied van kunst en cultuur, water, sport en spel, winkelen etc. Ook de belangrijkste natuurgebieden van Heusden worden erin beschreven. Op pagina 38 staat onze (vernieuwde!) website vermeld.

Het boekje is gratis te verkrijgen bij het HBT, de bibliotheken, en enkele horeca-adressen.

Noor Peters – van Dijk

BLOEMRIJKE HOOILANDEN

WAAR ZIJN DE BLOEMRIJKE HOOILANDEN GEBLEVEN?

Waar zijn ze nog te bewonderen? In het buitengebied van de gemeente Heusden? Ook daar niet! Door de intensieve landbouw zijn ze uit het landschap verdwenen. Overal zie je groene leegte! Laten we hopen, dat in deze tijd van heroriëntatie de boeren en de landbouworganisaties inzien, dat er natuurlijke grenzen zijn aan intensivering en groei. Terug dus naar duurzame, grondgebonden bedrijvigheid in harmonie met de natuur!

In "Waarden van de Landbouw" (2008) adviseert de SER (Sociale Economische Raad) aan de regering een grondige vernieuwing van het Europees en nationaal gevoerde landbouwbeleid, omdat er momenteel onvoldoende rekening wordt gehouden met nieuwe maatschappelijke wensen op het gebied van landschap, natuur, milieu, voedselveiligheid en dierenwelzijn. De inkomenstoelagen van de boeren in Nederland komen momenteel vooral terecht bij intensieve bedrijven met hoge milieudruk. In het nieuwe model, dat zeer gunstig is ontvangen door onze regering, krijgen landbouwbedrijven in gebieden zonder belemmeringen, die alleen voedsel produceren voor de vrije markt geen landbouwsubsidies meer. Steunbetalingen blijven wel gehandhaafd voor landbouwbedrijven die groene en/of blauwe diensten leveren of gelegen zijn in gebieden met bestuurlijke of natuurlijke belemmeringen (zoals bijvoorbeeld nabij Natura 2000 gebieden). Het voortbestaan van het subsidiestelsel in de landbouw moet immers, aldus de SER, verdedigbaar zijn t.o.v. de samenleving die uiteindelijk de subsidies betaalt.

ZULLEN ER IN DE TOEKOMST WEER BLOEMRIJKE HOOILANDEN IN HET LANDSCHAP VERSCHIJNEN?

Ik verwacht van wel. In ieder geval in het Vlijmens Ven. Op 25 mei was er een informatiebijeenkomst in hotel Prinsen in Vlijmen, waar de heer Bas van Andel, projectleider van de toekomstige ontwikkelingen in het Vlijmens Ven, Moerputten, May en Bossche Broek, het concept-beheerplan voor dit gebied toelichtte. Dit gebied is namelijk aangewezen als Natura 2000 gebied (onderdeel van een netwerk van Europese natuurgebieden), omdat er nog bijzondere leefgebieden (habitats) met bijzondere planten en dieren voorkomen die elders in Europa zeldzaam zijn. Deze habitats en diersoorten moeten i.v.m. met de biodiversiteit beschermd worden. Daarom worden er nu plannen gemaakt om in het Vlijmens Ven o.a. de bloemrijke hooilanden weer terug te brengen. Het gaat in dit kwelgebied vooral om vochtige, schrale hooilanden (blauwgraslanden) en vochtige, matig voedselrijke hooilanden (dotterbloemhooilanden) en allerlei variaties daartussen. Het zal nog wel enige jaren duren voordat het zover is, maar het conceptplan, opgesteld in samenwerking met de Provincie Noord-Brabant, de Gemeente Heusden, Vereniging Natuurmonumenten,

---

Staatsbosbeheer, ZLTO e.a. is nagenoeg gereed om aangeboden te worden aan de minister van landbouw.

EEN VOCHTIG BLOEMRIJK HOOILAND IN HET VLIJMENS VEN

In het Vlijmens Ven langs de Vliedbergweg was in de meimaand nog een echt bloemrijk hooiland te bewonderen. Het was een kleurrijk geheel: roodbruin, rose en geel waren de overheersende kleuren. Het grootste gedeelte van het veld was bedekt met de roodbruin gekleurde veldzuring. Achter in het veld zag je een grote rose vlek. Dat waren echte koekoeksbloemen. Daaromheen waren wat gele vlekken met boterbloemen te zien en ook langs de sloot aan de linkerzijde viel een gele strook met boterbloemen op. Na de eerste overweldigende indruk ben ik het veld eens van meer nabij gaan bekijken. Waarom groeit er op bepaalde plaatsen van dit hooiland vooral de veldzuring en op andere plaatsen de echte koekoeksbloem of de boterbloem? Dat hangt af van de toestand van de bodem van het veld. Als je op de kruiden in het veld let, kun je veel te weten komen over de toestand van de bodem. Is die nat of droog, voedselarm of voedselrijk, zuur of basisch. Daar hangt het namelijk vooral vanaf welke kruiden er willen groeien. Let wel: in de vrije natuur levert een overbemeste bodem echt niet de meeste kruiden op. In tegendeel zelfs. De meeste bloemen verdragen de zware bemesting van de intensieve landbouw niet. Door de overbemesting is de biodiversiteit (de verscheidenheid aan planten en dieren) in het buitengebied enorm afgenomen. Immers zonder kruiden met bloemen ook geen vlinders en bijen en andere insecten en daardoor ook minder insectenetende vogels. De veldzuring mijdt de droogste, de natste en de voedselarmste bodems, evenals de scherpe boterbloem. De scherpe boterbloem zie je dan ook vaak samen met de veldzuring. De veldzuring verdraagt echter minder bemesting dan de scherpe boterbloem. Vandaar dat je soms in weilanden nog wel de boterbloem ziet. Bovendien heeft de scherpe boterbloem een scherpe smaak en wordt door de koeien niet gegeten. De rose, echte koekoeksbloemen voelen zich thuis in natte hooilanden. Op die specifieke plek was de bodem dus natter.

De naam van de echte koekoeksbloem is goed gekozen, want als de echte koekoeksbloemen bloeien, is de koekoek weer in Nederland teruggekeerd en kun je, als je wat gelukt hebt, ook in het Vlijmens Ven de koekoek nog horen. In de buurt van de echte koekoeksbloemen waren ook vlekken met de lagere kruipende boterbloem te vinden. Deze kan in tegenstelling tot de scherpe boterbloem wisselende waterstanden beter verdragen en daardoor vaak ook een verdichte bodem. Ze was dan ook te vinden in het overgangsgebied tussen de natte plaatsen met de echte koekoeksbloemen en de vochtige plaatsen met de veldzuring. Op de wat nattere plaatsen langs de slootkant was dan weer de scherpe boterbloem te vinden. Aangezien er zo veel veldzuring groeide, weet je ook, dat het veld niet zwaar bemest is, want veldzuring verdraagt immers geen overbemesting.

EEN BLAUWGRASLAND BIJ DE MOERPUTTEN

Blauwgraslanden zijn schrale, weinig of niet bemeste hooilanden op 's winters drassig en 's zomers oppervlakkig uitdrogende veengronden. Van belang is dat de stijging van het waterpeil vooral veroorzaakt wordt door kalkhoudend grondwater van onderaf (kwel). Dat is hier het geval. De planten die hier groeien

houden dus van schrale, vochtige tot natte grond. Er groeien vaak planten met blauwgroenige bladeren, zoals de blauwe zegge. Vandaar de naam blauwgrasland. Het blauwgrasland bij de Moerputten heb ik in mei ook bezocht. Op de natste plaatsen stonden groepjes

veenpluis. Een schermvormige bloeiwijze met aren met pluisjes. Ook de Spaanse ruiter stond al in bloei. Dit is een spinachtig behaarde en daardoor grijsachtig, groene distel met nog korte stengels die tijdens de bloei nog langer worden. De wat overhangende vruchthoofdjes doen aan een paardenstaart denken. Waarschijnlijk is deze plant geïmmigreerd vanuit Spanje. Vandaar de naam Spaanse ruiter? De blauwe zegge was ook present. De Spaanse ruiter en de blauwe zegge zijn typerende planten voor blauwgraslanden. Het grootste gedeelte van het hooilandje was in mei al bedekt met de opkomende grote pimpernel.

Op de bloemen van deze plant zetten de pimpernelblauwtjes in juni hun eitjes af. Na enkele weken laten de rupsen zich op de grond vallen, scheiden bepaalde sappen af en worden door mieren meegenomen in hun nesten. De vlindertjes verblijven in mei nog als pop in de mierenhopen die zich op wat hoger gelegen zandige plaatsen bevinden. De grote pimpernel heeft langwerpige, geveerde bladeren met inderdaad ook weer een blauwachtige tint. Dit hooiland mag dus pas na de bloei van de grote pimpernel worden gemaaid. Het vorig jaar moeten er, naar ik heb vernomen, ca.1200 blauwtjes hebben rondgefladderd. Op een nabij gelegen ander blauwgrasland vond ik nog het moeraskartelblad op een stukje pas kort daarvoor drooggevalle grond. Ook geen alledaagse verschijning!

Het is een bijna helemaal paars aangelopen plant met paarse bloemen.. Ik zou zeggen, ga zelf ook eens op onderzoek uit!

Vriendelijke groet, Cees van der Meijden

Moeraskartelblad

KLIMAATSTRAATFEEST

Afgelopen winterseizoen is het klimaatstraatfeest in Nederland georganiseerd: in totaal deden ruim 3200 straten mee aan dit initiatief.

De straat Gironde in Leusden eindigde op de eerste plaats.

De Houtdreef in Varsseveld kwam op plaats twee.

De Tiendhuisstraat in Zwolle bereikte de derde plaats.

In Drunen deden ook vijf straten mee. De Sweelinckstraat eindigde op de 249 ste plaats van de vijfhonderd straten die een klimaatstraatfeest wonnen! Daar werd o.a. de dienstregeling van het Openbaar Vervoer huis aan huis verspreid.

Doel van het Klimaatstraatfeest was het bevorderen van energiebesparing en het gebruik van duurzame energie in de bestaande woningbouw. Het gemiddeld elektriciteitsgebruik van een Nederlands huishouden bedraagt ongeveer 3500 kilowattuur per jaar. Het gemiddelde gebruik van aardgas bedraagt per jaar ongeveer 1800 kubieke meter.

Met eenvoudige maatregelen kan het elektriciteitsgebruik gemakkelijk worden verminderd tot ongeveer 2500 kilowattuur per jaar. Dat kan door het gebruik van spaarlampen en LED-lampen, warm water van de c.v.-ketel voor de wasmachine en de afwasmachine. Ook kan de kleine boiler onder het aanrecht worden vervangen door warm water van de c.v.-ketel. Dat scheelt al 500 kilowattuur per jaar.

De wachttijd voor warm water uit de kraan kan worden verkort met behulp van een thermisch doseerventiel. Zie www.dtb.nl / drainbrain.

Als een nieuw huishoudelijk apparaat nodig is, kan worden gekozen voor een energiezuinig apparaat met behulp van de internetsite www.top10hier.nu. Als een nieuwe wasdroger nodig is verdient een wasdroger op gas de voorkeur boven een volelektrische wasdroger. Ook kan worden gedacht aan een pompschakelaar voor de pomp van de c.v.-ketel en de pomp van de vloerverwarming. De pomp zelf kan worden vervangen door een pomp met A-label.

Ook op het gebied van aardgas zijn eenvoudige besparingsmaatregelen mogelijk. Daarbij kan worden gedacht aan een isolerende ommanteling van de verwarmingsleidingen op plaatsen en in ruimten die niet verwarmd behoeven te worden zoals de zolder, de garage en de doorgaande leidingen in de slaapkamers. De ommanteling kan worden omwikkeld met reflecterende bandagefolie. Zie www.tonzon.nl Mogelijk kan ook de tochtwering van het huis worden verbeterd.

Wie een compleet overzicht wil hebben van de energiesituatie van het huis kan een energieprestatieadvies voor het huis laten maken. Met behulp van warmtebeeldfoto's kunnen de warmtelekken van een huis in beeld worden gebracht. Als het huis op over- en onderdruk wordt gebracht met lucht, worden de luchtlekken van het huis traceerbaar. Het dichtmaken van de luchtlekken is in feite het aanbrengen van wat kit of het verbeteren van de tochtwering.

Zie voor meer informatie over het klimaatstraatfeest: www.klimaatstraatfeest.nl

Wim van Heerde

BRABANT HEEFT ZIJN EIGEN "GROENLOKET"

In het voorjaar heeft Brabant een eigen Groenloket geopend. Men kan er als particulier terecht met alle vragen over subsidies rond natuur en landschap.

Er is een ruim aanbod aan groene subsidies.

Je zou bijna letterlijk door de bomen het bos niet meer zien!

Daarom is het fijn dat men met al zijn vragen op dit terrein nu op een punt terecht kan.

Bijvoorbeeld voor omzetten van landbouwgrond in natuur of voor het aanleggen van een poel.

Ook voor het herstel van monumentale lanen is er nu geld beschikbaar.

Of je als grondeigenaar of – gebruiker in aanmerking komt hoor je op het Groenloket: op werkdagen telefonisch bereikbaar van 9.00 tot 12.00 uur via 0900 2352525 of per email op groenloket@brabant.nl

Ook kan men zich oriënteren op de website: www.brabant.nl/groenloket

---

HOUTWAL VERNIELD

Onze Houtwal in de Eendenkooi al weer vernield.

Cultuurhistorisch is het gebied van de Eendenkooi in Drunen een waardevol gebied.

Daarom heeft onze vereniging indertijd het natte bosgebied in het midden aangekocht. Enige jaren later, in 1996, werd een deel van de markante houtwal die om het gebied ligt aangekocht.

De aankoop heeft in het verleden nogal wat problemen gegeven.

Toen wij de wal kochten had een zekere van Loon er zijn koeien lopen. Koeien in de houtwal kon niet, dus wij haalden het kadaster erbij om precies de grens af te bakenen. Dit geschiedde, de grens werd afgepaald, en voor iedereen was duidelijk, welk deel van wie was. Ons deel, de houtwal, werd onder meer met subsidie van het Brabants Landschap op een gezellige werkdag ingeplant met sleedoorn, meidoorn, lijsterbes, wilde roos, els e.a. Dit was tegen de zin van van Loon. Gevolg, een keer werd een deel kapot gespoten met gif, verschillende keren keerde de trekker tussen de aanplant, gevolg vermorzelde boompjes. De houtwal had heel wat te lijden.

Toen weer een deel vernield werd, heb ik namens de vereniging aangifte gedaan. De politie is toen gaan praten met van Loon, maar concreet heeft het toen weinig opgeleverd. Wel was het jaren rustig. De opnieuw aangeplante boompjes schoten mooi uit en werden volle struiken. Tot enkele weken geleden. Bert van Bladel, Rien Melis en ik wilden gaan zien hoe alles zich ontwikkelde en of er nog onderhoud gepleegd moest worden. Het was weer zover, de buitenste rand van de houtwal was met gif behandeld en verschillende bomen waren ruw vernield, met een of andere klepel waren struiken middendoor gehakt. Dit geeft wel een kater. Iedere woensdagochtend zijn we druk bezig de landschapselementen te onderhouden en te versterken, en dan is er zo iemand die dit werk teniet doet. We haalden de krant erbij om ook de activiteiten van deze boer openbaar te maken. Het weerwoord van de boer was dat er takken over zijn land hingen en dat er distels in de houtwal groeiden. Dat geeft dus iemand het recht om op het terrein van een ander vernielingen aan te richten. Niet dus.

Het zijn vervelende zaken, die veel negatieve energie geven. We beraden ons nog hoe we met deze zaak verder gaan.

ALWEER EEN LINTJE

Met een zachtmoedige vasthoudendheid.....

Zoals bekend had Cees van der Meijden aangegeven dat hij wil stoppen met zijn deelname aan de commissie Ruimtelijke Ordening van onze vereniging. Dat mag ook best als je 75 jaar bent!
(Maar..... het blijft wel jammer).

Cees zou als afscheid de leden van het bestuur ,de RO-commissie en de pr-commissie rondleiden door “dun onverdeelde duin” – zijn lievelingsplek in de Duinen, waar hij zoveel uren rondzwerft.

Het werd een prachtige avond: na overdag menig regenbuitje brak aan het eind van de middag de zon door. Alle frisse lentegroen baadde in het gouden avondlicht.

Cees sprong als een geit van de Duinen af – niet wetende wat hem nog te wachten stond....

Bij terugkomst bij de Drie Linden zaten zijn familie en goede vrienden al aan de koffie. Langzamerhand druppelden er vertegenwoordigers van de Brabantse Milieu Federatie en de Heemkundekring binnen. (*de scouting en Brabants Landschap waren helaas verhinderd*)
Ja Cees, je neemt toch afscheid?!

Pas toen Burgemeester Willems en een stoet fotografen arriveerden begon het te dagen: Cees kreeg een lintje!

De Burgemeester had een leuk praatje.

Trots op zijn mooie gemeente met bovenaan de vesting Heusden (in de klei, een vleugje calvinisme) en onderop het mooie gehucht Giersbergen (zandgrond, van oorsprong katholiek). Hij was blij weer eens aan de rand van het zand te zijn om een deel van al het zilverwerk af te staan aan personen die dat verdiend hebben.

Cees krijgt een lintje vanwege:

zijn enorme inzet voor het behoud van natuur en landschap in onze gemeente. Daarnaast heeft Cees zich ingezet op het terrein van de scouting en de heemkunde.

“De natuur is een bepalende draad in je leven” , zei Willems.

“De Natuur- en Milieuvereniging is de luis in de pels van de gemeente. Soms ongemakkelijk, maar vaak in positieve zin een corrigerende factor. Er is een goede verhouding gegroeid tussen de vereniging en de gemeente. Er is meer geld nodig om te investeren om onze mooie gemeente te behouden. Met een zachtmoedige vasthoudendheid vertelt Cees zijn verhaal. En legt dat ook vast in teksten en boekjes. “ Tot zover burgemeester Willems.

Deze inzet wordt zeer gewaardeerd en daarom kreeg Cees de onderscheiding: Lid in de Orde van Oranje Nassau.

Er gebeurde iets onverwachts: Cees stond met de mond vol tanden!
Dat duurde natuurlijk niet lang.

Het werd nog een gezellige avond daar in de Drie Linden.

ZWALUWTIL

Een “zwaluwtil” op de Honderdbunderweg.

Een artikeltje in het blad van de Vogelbescherming bracht André van Drunen op het idee: acht zwaluwnesten op een hoge paal.

Bij de familie van de Brand nestelen huiszwaluwen onder de dakrand.

Deze vogels staan op de rode lijst (van bedreigde soorten) en dienen dus beschermd te worden.

Zwaluwen zijn leuke vogels: ze scheren bij het vallen van de avond laag over, op zoek naar muggetjes en vliegen. Nuttig dus ook nog. Maar....het eten wordt verwerkt en het is vervelend als steeds de ruiten onder de poep zitten.

André bevestigde acht nestjes onder een fraai vormgegeven dakje.

De gemeente werkte fantastisch mee: zij stelde een oude lichtmast en een hoogwerker beschikbaar om het gevaarte op zijn plek te hijsen.

Samen met Michel de Bruin werd het karwei geklaard.

Iedereen blij, zou je denken.

Alleen de zwaluwen moeten er nog een nachtje over slapen: tot nu toe lieten ze de zwaluwtil links liggen.

Hopelijk kiezen ze volgend jaar voor hun nieuwe flatgebouw!

Een leuk initiatief.

Heeft u al gezien dat het ooievaarsnest in de eendenkooi van Verhoeven – achter het rode hek langs de Elshoutseweg – wèl bewoond is en dat vader en moeder ooievaar twee of drie jongen aan het voeren zijn...?

Tijd voor een wandeling: Brabants Landschap zette een mooie paaltjesroute uit.

huiszwaluw

PLANTEN EN DIEREN ALS AMBASSADEURS VAN BRABANT

Regeringsleiders van over de hele wereld spraken in 2002 af dat er vóór 2010 - dat is al bijna .... – een halt moest worden toegeroepen aan de afname van de biodiversiteit.

Biodiversiteit is de verscheidenheid aan leven, dat wil zeggen planten, dieren en micro-organismen.

De 53 Europese leiders ondertekenden deze intentie in 2004 in een verklaring: de Countdown 2010.

De eerste Europese regio die (al in 2004) volgde was de provincie Noord Brabant!

En 58 van de 68 Brabantse gemeentes hebben inmiddels hun handtekening gezet.

Door de handtekening te zetten beloven ze **actief mee te werken om het verlies aan biodiversiteit te stoppen.**

Een supersnelle actie dus.

Een uitvloeisel van de Countdown 2010 is het **adopteren van een soort plant of dier** waarmee de gemeente zich speciaal verbonden voelt, waar zij de ambassadeur van wordt.

In sommige gemeentes worden daar zelf verkiezingen voor uitgeschreven! De adoptie houdt in dat de gemeente voor het behoud of terugkeer van de gekozen soort een **actieplan** opstelt en uitvoert.

Daarbij moet gedacht worden aan (het herstel van) het leefgebied van die soort, waarvan dan meteen andere soorten kunnen profiteren.

Dit dient buiten de ecologische verbindingzones te gebeuren – daar is dat al verplicht!

Het is de bedoeling om de burgers actief bij het behoud te betrekken.

De gemeente Heusden heeft gekozen voor het:

pimpernelblauwtje

We zijn benieuwd hoe het ambassadeurschap verder wordt uitgewerkt!

WERKGROEP RO

Werkgroep Ruimtelijke Ordening

De gemeente heeft veel tijd nodig gehad om zich te beraden wat te doen met de vele reacties die in 2008 zijn binnengekomen op het visiedocument voor de structuurvisie.

Het samenvattende bezwaar van de NMV was dat de gemeente met het verstedelijkingsprogramma in het visiedocument het groene karakter zou verliezen.

Het bestuur van onze groene gemeente neemt het ontwikkelen van onze sterke kwaliteit als groene gemeente helaas niet als uitgangspunt van haar beleid.

Belangrijkste probleem was het zoekgebied voor de glastuinbouw noordelijk van Elshout/Haarsteeg.

Daarnaast waren de ideeën rond de verkeersinfrastructuur, de landgoederenzones en de ontwikkeling van de centrale verbindingzone in en rond het voormalige Land van Ooit punten van zorg.

In de afgelopen weken is het proces rond de structuurvisie weer op gang gekomen.

De provincie heeft de regie in handen genomen bij het zoeken naar uitbreidingsmogelijkheden voor glastuinbouw in de regio. De ontwikkeling van glastuinbouw noordelijk van Elshout/Haarsteeg lijkt niet meer aan de orde, maar dit onderwerp moet wel in de gaten worden gehouden. Hetzelfde geldt voor de landgoederenzones.

De verkeersinfrastructuur wordt verder uitgewerkt via de lijn van de corridorstudie A59.

Dat betekent dat de nog rustige, open gebieden van zowel de Baardwijkse Overlaat als de polder ten oosten van Vlijmen onherstelbaar lijken te worden aangetast door voorzieningen ten behoeve van het autoverkeer.

Ook invulling van de centrale groene verbindingzone (Ei van Drunen / voormalig Land van Ooit) blijft onduidelijk. De gemeente lijkt echter ambitieuze plannen te hebben, waardoor de verbindingfunctie in het gedrang kan komen.

De conclusie mag zijn dat op enkele onderdelen de structuurvisie in positieve zin is aangepast, maar dat er duidelijke bedreigingen voor natuur en landschap overblijven.

Naast deze hoofdonderwerpen heeft de werkgroep het bestuur geadviseerd over enkele kleinere ontwikkelingen.

Genoemd kunnen hier worden, uitbreidingsplannen voor Herpt en een bouwvergunningaanvraag voor een bedrijfswoning boven een manege. Enkele bezwaarprocedures waarin de werkgroep het bestuur heeft geadviseerd lopen nog.

De Werkgroep volgt met grote belangstelling de mooie plannen met betrekking tot de hoogwateraanpak 's -Hertogenbosch (HOWABO), waarvoor onlangs een MER-rapport is uitgebracht, de door de provincie opgestelde beheersplannen voor het Vlijmens Ven en Moerputten en de ontwikkelingen van een landgoederenzone nabij de Nieuwkuijkseweg.

Werkgroep Ruimtelijke Ordening

VRIENDEN OP DE FIETS

Overal vrienden.....?!

Door de recessie zoeken sommige Nederlanders hun vakantie dit jaar dichterbij huis.

Velen kiezen voor een wandel- of fietsvakantie.

Wist u dat men dan kan overnachten bij Vrienden op de Fiets?

Dit is een reeds lang bestaand en sympathiek initiatief.

Particulieren bieden wandelaars en fietsers een bed en ontbijt aan.

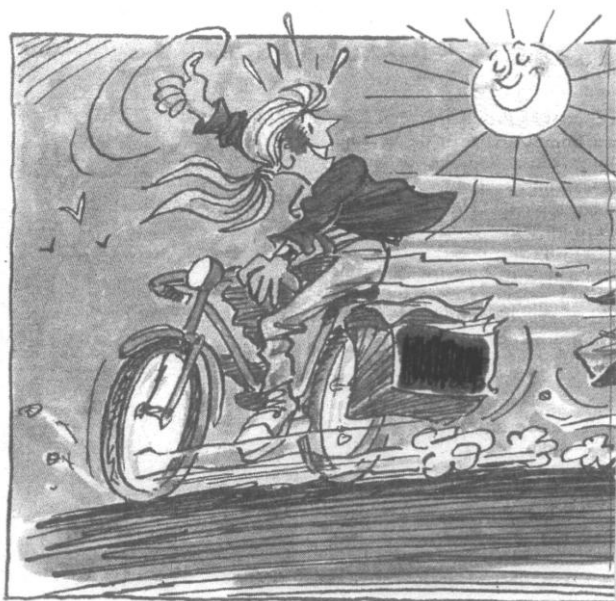
Soms slaap je in een eigen appartement, dan weer slaap je op de zolderkamer twee hoog.

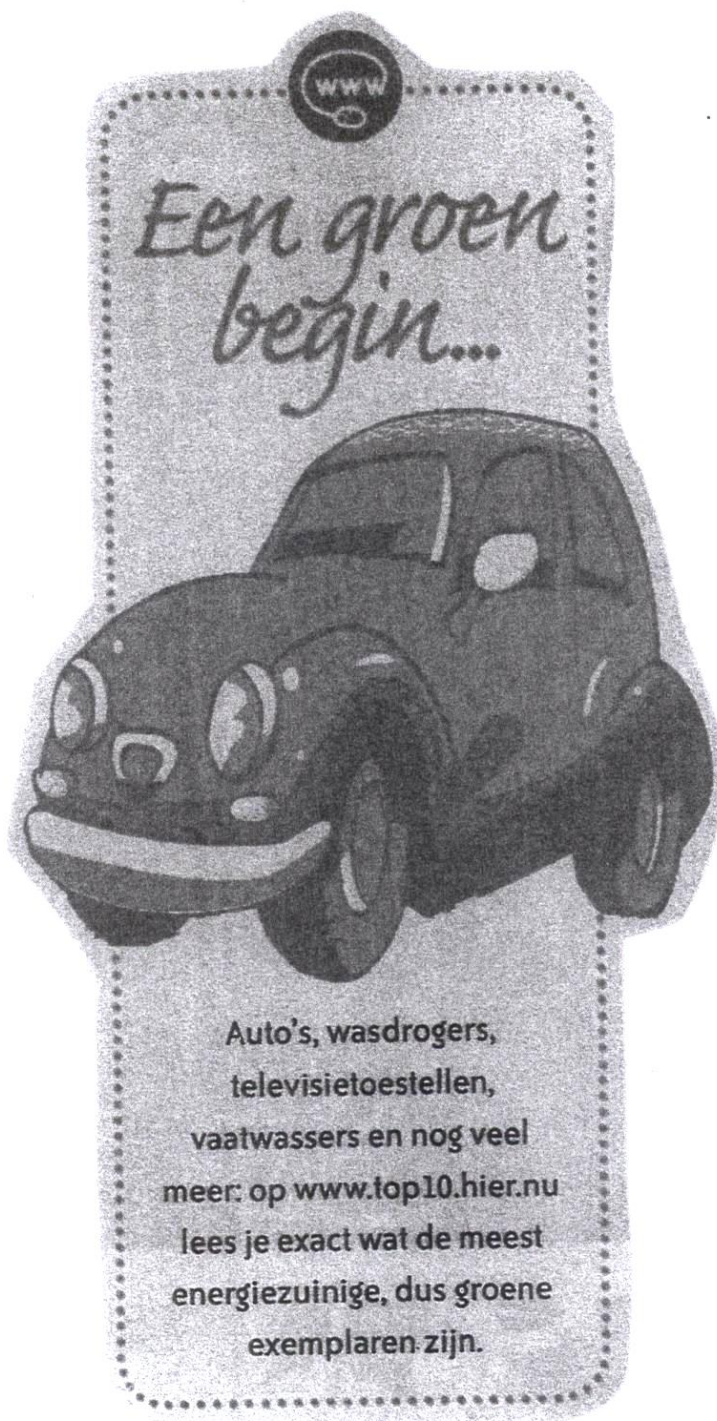
Maar altijd word je gastvrij onthaald!

Zowel Vlijmen, als Drunen, Herpt en Haarsteeg staan meerdere keren in het bijbehorende boekje, waarin 3250 gastadressen vermeld staan.

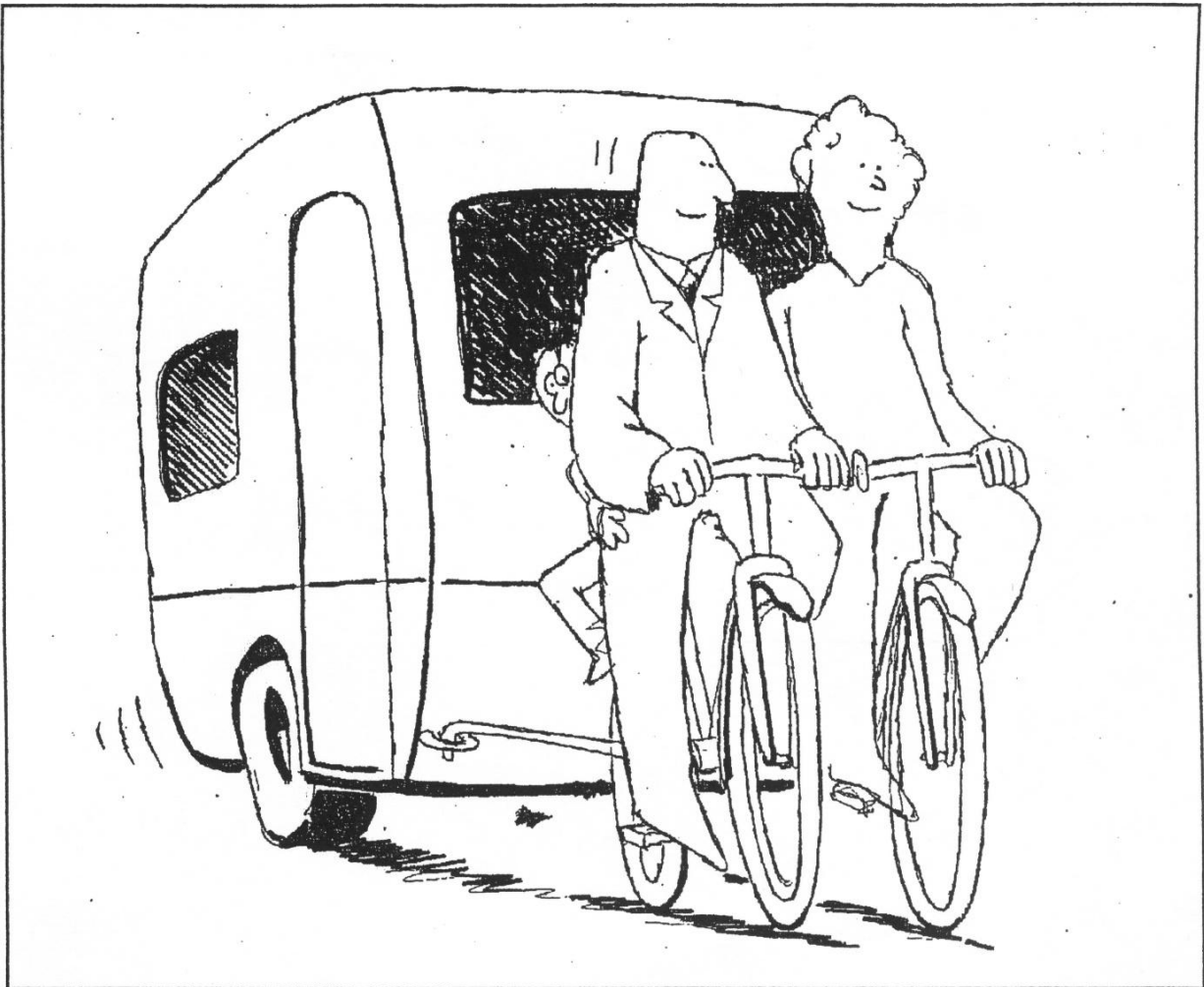
Een overnachting kost € 18,50 per persoon per nacht.

Zie voor meer informatie: www.vriendenopdefiets.nl

Steun TOP10

Vrienden op de fiets

ADVERTEERDERS

BedrijfsHulpVerlening

Chrysantenstraat 41
5151 GD Drunen
tel. 0416 377849
06 52580895
www.jb-bedrijfshulpverlening.nl

**Basis BHV • Herhaling BHV • EHBO • Reanimatie
Kinderreanimatie • AED • Kleine blusmiddelen**

LEKKERS OP Z'N BEST

Beemsterkaas	Salades
Fijne Vleeswaren	Noten & Bonbons
Brood & Banket	Zuidvruchten
Paté's	Reform & Dieet

Van Herpt Specialiteiten/Reform
Grotestraat 134, 5151 BN Drunen
tel. 0416-372497

